
 * לקראת כנס חברה - הבורח - מספר - טוביה *

בעוד שנוע יהיה בקיבוצנו עוד כנס "בוגרים" או "פגישה-מחזור"; בדומה לאלה כבר התקיימו כאן. הפעם מוקדש האירוע לציון יובל שנים לעלייתנו. קשה להאמין - זה כבר 50 שנה, שהיינו ומוסיפים להיות "חברת-הבורח מבאר-טוביה".

ואם ישאל השואל: "מה מעט בספנס מעין זה? האם חסרה לכם קצת בוסטלגיה?" התשובה פשוטה: לא זאת הכוונה, אם כי מותר גם פעם ביוהל להתרפק על העבר. ביזכר בשנתיים הראשונות שלנו בארץ, שנוצנו, בלי ספק, את דרכו של כל אחד. הרי, לא נוכל לשכוח את חובלי הקליטה: הזרין ללמוד עבר, עד כמה שאפשר, את השפה, כדי להבין הרוי וחרכות בלתי-מונחים; והכרח להסתגל לעבודה חקלאית, כאשר יום העבודה במשך 10 - 12 שעות (ולא פעם קרה, שבתוקפנו לוותר על שעות הלימודית, בגלל עומס העבודה); והעיסות עם צורת הווייה של המושב, לאחר שחונכנו בתבונה בחו"ל לקראת חיי קיבוץ.

זוכרה היא, שנכוחת המציאות או מתוך מאבד, התגברו על כל אלה ועוד על בעיות אחרות, שנוצנו בפנינו: התלבטויות "רגילות", האופייניות לגיל הנוצרים; שאלת הגיוס לצבא הבריטי, בניגוד להבחנות של "עלית-הבורח" וגם של התבונה, הרצו למנוע ולדול-יתר של כוח-האדם האמנאים למחיימות המיטבות והגנה בארץ; הדאגה למשפחותינו בחו"ל, מהן בותקנו לוח'טים.

מספחות המושב היו לנו לבית שני, והקשרים הטובים עמן ועם בניהן נמשכים עד עצם היום הזה. למדנו להוקיר אותם ואת מעשיהם.

כדאי לציין, שבאר-טוביה היתה אז היישוב היהודי הדרומי ביותר, והתחבורה אליה קווימה דרך באמצעות ארסנוסים ומכוניות מטוריינים.

בתום התקופה של חברה-הציוני התפזרו. אחרים התגייסו, אחרים הצטרפו למושבים שונים, וחלק אחד עבר ל"שנת הכשרה" למעין (-צבי).

באר-טוביה היינו 44 בני-בוער; 18 יוצאי צ'כוסלובקיה, 2 אוסטרים ו- 24 שבאו מגרמניה. לא כל אלה יצאו לכנס שלנו - 14 כבר נפטרו, מועטים אף יורו מן הארץ, ויש כאלה, שנעלמו מן האופק, ולא ניתן היה לאתר אותם.

אך, עם אלה אשר ירפיעו יש על מה לדבר - לשמור על הפגישה לאחר שנים כה רבות; לשמר מה עלה בגורלו של כל אחו; לזיכר כמה שהיה אז ולראות את עצמנו כראי העבר, לאחר שגדלנו, זכיה וזוהרים, הדרוש גם לבני הנוצרים, איכנו עוד - ולהרין באיזו מידה היתה החברה לנו "משעבת באמנה".

אנחנו בטוחים, שבסופו של דבר נגיע למסקנה, שהפגש הליני העתיק, נכון: Tempora mutantur et nos mutantur in illis -

דהיינו: "הזמנים משתנים, ואנחנו משתנים איתם". אך, זה יהיה אחרי שיתח שרות ומרגשות. אולי בגלה גם שהמיטה הנ"ל אינה מדויקת לגמרי. בכל אחד יש ודאי משהו שביחוד ללא-סינוי ושפידן אותה אז וגם היום. - יחיאל.

7.4.1989